

a lap kimúlt. A legújabb nemzetiségi mozgalmak azonban újra ezt az irányításmozgást tartották föl. Šrobár, Hlinka ennek elvei szerint jártak el s az általuk elért „siker“-en felbuzdulva, lassan az egész mozgalom a cseh-tót egység medrébe terelődött.

Az ifjúság tehát azt ünnepelte meg. A gyűlés keretében volt egy előadás, amely a dolgokat közelebbi világitásba hozza. Megtudjuk, hogy Štefának, az előadó, a tót nemzetiségi program revízióját is sürgette a hlasista mozgalom érvényesítése érdekében és nagyszlav programot követelt, mely a régi orosz pánszláv propagandával ellentétben s annak teljes leszorításával az ujszláv egyesülést tűzbe ki világos céljátul.

S ebből éppen eleget tudunk. Tudjuk, a nyilvánosság teljes kizárásával titkos gyűlés tartatott. És tudjuk, hogy azon a gyűlésen tisztán és egyedül politikai kérdésekről folyt a szó és tudjuk, hogy olyan politikai kérdésekről, amelyek pusztá fölvetése is már törvénybe utközik, megoldásukat tekintve pedig olyan előre várható eseményekről, melyek minden lépésükkel újabb és újabb rést títnek állami egységünkön, míg evvel párhuzamosan polgártársaink ezreit lájítják ellenünk. Mi volt ott tehát? A legközönségesebb összeesküvés a tömegek fölbujtására s a magyar állam egységének megbontására. És nem kell hinnünk, hogy a gyűlés egész lefolyása, éppen mert ifjúsági

egyesületnek keresztelték el, nem lehetett komoly. Ahol a fölolvás maga lapszerkesztő, ahol elnökök és vezérek gyanánt Ivánkák és Šrobárok szerepelnek, ott az ifjúsági egyesületek kicsinyes vonatkozásai háttérbe szorulnak. Igenis, számottevő jelenlétről van itten szó, melynek fontosságát a szereplőkön s a tárgyalások merészségén kívül az is bizonyítja, hogy akár célszerűségi szempontból, akár egyéb gondolat által vezérelve, az egész gyűlést a legnagyobb titokban tartották meg.

Mire jó tehát a tót muzeum? Semmire másra, mint lepelre, kulisszára, aminek sovány képét tartják oda mindannyian, valahányszor egy-egy hivataln érdeklődő szeme feléjük tekint. Az idegen, be nem avatott csak a hamis képet látja s amíg figyelme erre köttetik le, addig a kép mögött vígan folynak az üzelmek a szemlélő jóváására. Igazuk lehet ugyan, hogy a muzeum maga politikai kérdéssel nem foglalkozik, de azt most senkinek sem hisszük el, hogy védőszárnyaival azok kifejlődését elő nem segíti. A muzeum maga politikai téren produktív munkát nem végez talán, de bűnös passzivitásával melegágyává fajul azoknak az üzelmeknek, melyeknek fészékét eddig csaknem hiába kutattuk. Aki bünt leplez, maga is bűnös, annak pedig bűnhődnie kell.

A csehek rólunk.

A tótok prágai utja. — A „Neue Freie Presse“ táviratai. — A „Čas“ Zsilinskýről.

Mikor tótjaink a prágai augusztus 8-iki ünnepélyekre mentek, annak a véleményünknek adtunk kifejezést, hogy az nem lehet egyszerű kirándulás csupán, hanem hogy annak mélyebb jelentőségű okai vannak, melyek a cseh-tót egység mozgalmát akarják erősíteni. Véleményünk — úgy látszik — kellemetlenül érintette az érdekelteket s a prágai „Čas“-ban sietnek ellensúlyozni azt avval, hogy szídnak bennünket. Magára a dolog lényegére nézve a lap semmit sem mond, megelégszik avval, hogy vádjainkat leközi, melyek végén sovány cáfolat gyanánt a következőket izeni a Budapesti Hirlapnak, a Napnak és nekünk: „Az ilyen félelem fűszerezi mint rendesen a kieszelt vadakat; a felelőséget viseljék ezek a magyar vádaskodó lapok, melyek szokva vannak a kormány által fizetett hazugságok befogadására.“

Evvel szemben egyéb mondani valónk alig lehet, minthogy a gorombáskodás nem lehet érv, olyan érv, amely állításainkat megdöntéssel fenyegetné. Sőt akinek összes vitaköze a mások megrágalmazásában merül ki, avval nemcsak magát, hanem az ügyet is jellemzi, melynek ilyen eszközökkel védelmére akar kelni.

Mi azonban most sem térünk le a tárgylagossgást utjáról, mert abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy állításainkat újabb hiteles adatokkal támogatni tudjuk. A „Neue Freie Presse“ augusztus 9-iki számában egy prágai eredeti távirat látott napvilágot a következő tartalommal:

T Á R C A.

A ravnicai véres nap.

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárcája. —

Irta: Dugovich Titus.

Augusztus 13-ika volt.

A nap aranyos korongja alig emelkedett a kopár, kietlen hegyek fölé, midőn a stólaici sátorábor, melyben a 32. ezred 7. és 8. százada vala elszállásolva, szintén megmozdult. A néhány percel előbb még kihalt sátrak közt csakhamar nyugsgőt az élet s a jókedvű, gondatlan fiuk kacagásától s bohókás tréfáitól hangosakká lettek a bosnyák hegyek sziklás völgyei.

A reggeli kürtiszó, melynek éles sikoltását visszaverték a stólaici kis erőd ódon falai, már indulásra készen találta a nyolcadik század három szakaszát, mely *Halecky* őrnagy jóvoltából *büntetés-kép* menetgyakorlatra volt indulandó a ravnicai mészporos országúton. A frontban álló fiuk derűs tekintetéből a legesekélyebb keserűség sem volt leolvasható a méltatlan, háborus időkhöz éppen nem illő büntetés miatt s *Medved* százados elhangzott kommandójára dobergés közt vígan idultak

ki a táborból, melyet sokan közülök sohasem láttak viszont többé.

A két szakaszra osztott század első felét maga a százados és *Kuklendárovics* tiszthelyettes vezette; a hátsó második szakasz pedig *Péck* Dezső tartalékos hadnagy vezényletére bízott.

Tikkasztóan forró napsugárban, melyet a meszes hegyek hőkisugárzása még elviselhetlenebbé tett, pihenés nélkül menetelt a század az utmentén fekvő első ciszternaig, a honnét már teljes pompájában látható volt a ravnicai keskeny, sziklás hegyszoros. A százados itt pihenőt parancsolt.

A kut mellett néhány Ravnicra felől érkezett keresztény vénasszony rüldögélt, kik közül az egyik szinte összetett kezekkel kérte a századost, hogy ne menjen tovább.

— A hegyszoros meredek sziklái — hadarta kétségbeesetten — veres fezes felkelők tartják megszállva, hogy irtalom nélkül legyilkolják a sváb király katonáit.

— Bolond beszéd. Asszonyi pletyka! — felelé a százados s rá sem hederített többé a még folyton kelepelő asszonynépre s anélkül, hogy a szokásos oldalvédeket kiküldte volna, anélkül, hogy a fegyverek závarátla közt porvédőpozíciót eltávolította volna, kettős rendekbe osztott századával leereszke-

det a yenge ésséssel kanyargó országúton a ravnicai sziklák alá.

Néma esend volt mindentitt. A völgy felé kigyózó század ütemes lépteinek tompa dübörgésén kívül nem hallatszott semmi nesz. A meredek sziklák felett kiterjesztett szárnyakkal, nagy ívekben kanyarg egy hegyi sas, mintha csak érezn, hogy itt ma dus aratása lézzen az ég madarainak. Ezek jó előre megérik a vérszagot.

A hét emberből álló előőrs már jól bent van az erősen összeszoruló sziklafalak közt. Csakhamar követi ezt a főcsapat is, melynek élén minden balsejtemen nélkül, bodor füstöt eregetve halad *Medved* százados nyugtalanító pejlővén. A nemcs állatnak jó őstőne van.

A baloldali sziklák közül egyszerre gyanus nesz kel, melyet egy halálakadó sortűz dőreje követ. A százados kirántja kardját, visszafordul, de abban a pillanatban le is bukik lováról s a melléből patakzó vért felissza az ut pora. A bakák soraihan vad rendtelenség támad, melyet még bizonyosabbá tesz a nehézsébeestülket rettenetes ordítása. A felkelők tüzelése pedig szüntelenül tart. Most *Kuklendárovics* tiszthelyetteset találja egy golyó, ki hang nélkül bukik hanyat egy halálos sebében vergődő tizedes mellé.

„Ma este 10 órakor 80 magyarországi tót és 160 lengyel tanító érkezett meg külön vonatokkal a kiállítás és a nagyszláv tanítógyűlés látogatására. Prerauban találkoztak. A perronon, valamint az állomás körül nagyszámu közönség gyűlt össze fogadásukra, amely a vendégeket viharos óvációkkal kísérte az utcákon végig. A lengyel vendégek utcai vonatokon a Zsófia sziget felé tartottak, hogy a számukra rendezett banketten részt vegyenek. A tót vendégek hosszú sorban *egy nagyszláv zászló után* haladva vonultak egészen a lakásukig. „A táviratot a „N. F. P.“ tudósítója közvetlenül szerzett tapasztalatai nyomán küldte, tehát hiteles. És ha igaz, hogy tótjaink ott piros-fehér-kék zászlót követtek, avval bebizonyították azt, hogy követői egyuttal azoknak az eszményeknek is, amelyek a szimbolumhoz fűződnek. De ha ez iránt kétségeink lennének, úgy fölvilágosít bennünket egy második távirat, amely szintén a N. F. P.-ben, annak augusztus 11-iki számában jelent meg: „Prága, augusztus 10. Eredeti távirat. (A magyarországi tótok a prágai kiállításon.) A kiállítás megtekintésére ide érkezett magyarországi tótok tegnap a városháza nagytermében a városi tanács által üdvözöltettek. Ez alkalommal dr. Stych helyettes polgármester a következőket mondotta: Ti és mi ugyanazon vérből való vagyunk, nyelv tekintetében is legközelebb ti álltok hozzánk. Mi, mint jó testvérek, a sok elnyomatást, melynek a hatalom részéről kitéve vagytok és az elkeseredést együtt érezzük veletek. Teljes erőnkkel egy phalanxban akarunk harcolni veletek, hogy közös törekvéseink

sikerre vezessenek. Jerzabek dr. városi és országgyűlési képviselő ezt kiáltotta a tótok felé: „Új szláv kornak küszöbén állunk, elnyomatások meg fog szűnni, boldogabb jövőtök biztosítva van!” Dr. Markovics a tótok nevében így felelt: „Szláv törzünk nem szárad ki, a csehek segítségével újból fölvirágzik ez!” A kölesönös üdvözlést bankett követte.

Kérdezzük most a Častól, vajjon valótlanságot irtunk-e akkor, amikor tótjaink prágai szereplését boncolgatva arra a meggyőződésre jutottunk, hogy az semmi esetre sem kulturális szomjúság, hanem tüntető ölekezés volt, melynek lényege egyrészt a csehekkel való egyesülés vágyában, másrészt a magyar állam kötelekéből való kifelé kívánczolásban fekszik. Az ott elhangzott beszédeknek és a nagyszláv zászlóval való tüntetésnek más magyarázatát adni mi nem tudjuk.

Ugyan az a cseh lap, mely a tótok leleplezése miatt megtámadott bennünket, fájdalmasan kiabál ellenünk, amiért Zsilinszky volt államtitkárnak a tót Maticával való összekötését nyilvánosságra hoztuk.

Evvel — szerinte — pánszlávismussal akartuk megvádolni őt, ami a magyarországi viszonyok között nagyon veszedelmes. Es amilyen haraggal fordult felénk a „denunciálásért“, éppen olyan rokonszenvvel beszél Zsilinszkyról, mondván: „Jó lesz megjegyezni, hogy Magyarországon is vannak még józanul gondolkodó emberek, akik a tót nemzetiségiek (slovenských národovcu) nehéz és tisztességes harcát, melyet a többség parazitája: a magyar gondolat ellen viselnek, megbecsülni tudják. Csak az a kár, hogy hasonló józan gondolkodásu ember

kevés akad Magyarországon és hogy hangjuk úgy vész el, mint a pusztában elhangzó beszéd. A magyar sovínizmus pusztaságában nem keltenek visszhangot.

Azt hisszük, hogy itt a „Čas“ védőbeszédében is többet mondott, mint annnyivel mi Zsilinszkyt vádolni akartuk.

Apró szenzációk.

Ei volt az? Mult heti számunkban egyik közigazgatási bizottsági tag interpellációja alapján hírt adtunk arról, hogy egy, az interpelláló által meg nem nevezett helybeli orvos két beteg munkáshoz hivatván, a törött-lábu munkások gyógykezelését, arra való hivatkozással, hogy ez nem az ő kötelessége, megtagadta volna.

Utána jártunk a dolognak s megtudtuk, hogy az interpelláló bizottsági tagot megtevésztették; mert a dolog egészen másképp történt. Az orvos nemcsak nem vonakodott a segélynyújtástól, sőt leghatározottabban kijelentette, hogy a munkaadó kérésének *hűszéggel tesz eleget*, ha a betegszállítók megérkeznek.

A kérdésben lévő orvos segítségét később csak azért nem vették igénybe, mert mikor a beteget az erdőből leszállították, akkorra már *Strauss Adolf dr.* is bazaarkezett.

Ebből az esetből az a tanulság, hogy nyilvános ülés elé csak akkor vigyint valamin, ha az eset minden fázisáról személyesen győződünk meg. Holmi tere-tere nem elég alap ehhez. □

A magyar nyelv ellensége. Nem valami kapacitásról van. Csak *Brányi András* helybeli kocsmárosról.

Történt a mult héten, hogy *Koch Ármin* ruttkai lakos betért ennek az urnak kocsmájába s magyar nyelven kért egy pohár sört és pörköltet. Várt, várt, de hiába várt, a pincéző magyarul nem akart hallani.

Egy ott lévő vendég végre is megszánta az ital és étel után epedőt s azt tanácsolta neki, hogy tótul kérje mindazt, amit előbb már magyarul kért.

Alig hogy ezt megtette, már ott is párolgott előtte az illatos borjupörkölt s ott habzott előtte a világos árpalé.

Evés közben *Koch* azonban meg nem állhatta, hogy hangos kifejezést ne adjon affeletti bosszuságának, hogy ebben a csap-székben magyarul nem akarnak tudni.

Es ime, mi történik? A megkezdett pörköltet és sört a csapos elkapta előle emilyen beszédközből: — Maga parancsolhat a maga miniszterének, hogy milyen nyelven beszéljen. Ha nem tetszik a tót szó, menjen más vendégelőbe, vagy ha nem megy, kidobom innen.

Brányi urnak ez már a második ilyeneml cselekedete. Az első esetben csak 50 korona volt az ára a hepciáskodásnak. Ezuttal azonban alighanem más baj is leszen. Nem fenyegetésképp, csak ugy mellékesen jegyeztük meg, hogy *Perl* ur állítson más csapot a vendégelőbe, de rövid idő alatt, mert egy állami jog tulajdonosának ily dolgokat eltérni egy percig sem szabad.

Egyszerre felhangzik Péch hadnagy vezényszava s a lábán maradt katonák gyorsan behasálnak az ut jobboldali árkába s a felkelők tüzelése ellen némi védelmet nyújtó fedezetben a puskák závarzatának felszabadításán fáradsz. Akinek sikerül, az rögtön tüzelnél kezd a sziklák közt fel-felütnedező veres fezekre, kiknek vakmerősége a viszonzott tüzelés után szintén alább hagy.

A helyzet mégis kétségbeesztő. A veszedelmet még növelte az a körülmény, hogy a felkelők egy része a biztos védelmet nyújtó sziklák fedezete mellett a jobboldali részre igyekeztek áthúzódni, hogy az árokban fekvő katonákat keresztüztizbe kaphassák. Ebbeli szándékukat azonban Péch hadnagy még jókor észrevette s parancsot adott a visszavonulásra.

Bakáink az árokban hason esuszva hát-rálnak a szoros kijáratáig. Itt, a felkelők rettenetes tüzeleke közt, némi rendet formálnak s folytonos puskaropogás közt menekülnek Stólace felé, nyomon követve a bosnyák hordák ordítózó csapatától. Futás közben vissza-visszafordulnak s egy-egy hatásos sor-tüz után néhány bosnyák mindig a fűbe harap. De ritkulnak ám a menekülők sorai is.

Egyszerre felütnnek a stólace erősség ódon falai, minek láttára az üldözők elma

radoznak s a fegyverdörgés ellül teljesen. A portól, sártól, vértől bemocskolt katonák csak most kezdenek eszmelni, csak most vették számba azt a rettenetes pusztitást, melyet a felkelők fegyverei okoztak a bajtársak sorai közt. Százöt életerős, vídám fiu közül csak harminc látta meg újból a sátorábrót, a többi ott pihent, embertelentül megcsontkíva, kegyetlentül eltorzítva a ravncái szoros borzasztó emlékezteti sziklái alatt.

Péch Dezső jelentése után az őrnagy azonnal parancsot adott a vad bosnyák banda üldözésére s az előőrcsapat vezetését ugyanarra a hadnagyra bízta, kinek elszántasága, hősiessége mentette meg a harminc visszatért magyar fiu életét. S a halálra szánt hadnagy, a kiállott szenvedés és fáradság dacára, első volt megint a ravncái szorosban.

A felkelők azonban tovább álltak, csak drága halottjaink megmerevült tetemei hirdettek, hogy itt valának. Halecki őrnagy ur azonban az ő kiváló hadi tudása által halálba kergetett áldozatok tetemésére még jókor érkezett.

A véres nap hős hadnagyát most körülünkben üdvözölhetjük. Ez Péch Dezső kir. erdőfelügyelő.

Álljon fel. A kupaktanács egyik tagja a király születése napján tartott isteni tisztelet alkalmával, midőn a magyar Hymnus éneklésébe fogtak, semmikép sem akart ülő helyzetben változtatni.

Csak a hátamögött és mellette ülők nőgátására egyenesedett fel édes atyánkfia. És jól is tette, mert esetleg akadhatott volna valaki, aki kiegyenesíti.

Tanulja meg ez az ur, ha nem tetszik neki a mi Hymnusunk, ne menjen olyan helyre, ahol ezt hallani kell. Senki sem hívta őt oda. De ha már ott van, a tisztesség legprimitívebb szabálya megköveteli, hogy másokat érzésében ne háborgasson. ☆

A F. M. K. E. jelentése.

E nagyrahivatott kultúregyesület, mely csak a múlt évben ünnepelte meg negyedszázados történetének évfordulóját, a most folyó 1907—1908. évben híven teljesítette azon kötelezettségeket, melyeket a magyar társadalom tőle joggal elvárhat.

A közoktatás terén kifejtett politikájához, mely a nyelvhatárokon elvezetett talajt volna hivatva visszaszerezni, lassanként hozzásimul a közoktatástügyi kormány politikájáé, amennyiben már is oly elvi álláspont foglal el e nagyfontosságú kérdésben, mint aminőt e kultúregyesület már évtizedek óta hirdetett.

Ez mindenesetre kétségbevonhatatlan bizonyítéka annak, hogy kultúregyesületünk kitartó munkája nem volt meddő, hogy az egyesület élén álló tisztikar lelkiismeretes munka és előtanulmányok után megtalálta — legalább egyelőre — azon kisegítő utat, mely az elhanyagolt nemzetes oktatás kérdésének szanálásához vezet.

Hogy minő lesz az újabb időben inagurált közoktatástügyi politika eredménye, hogy megtermi-e azokat a gyümölcsöket, melyeket tőle nemcsak a kulturális egyesület, hanem az egész magyar társadalom is elvár, az természetesen a jövő titka. Mi csak abban az esetben jósolunk ennek a magyarságra nézve feltétlenül időszerű eredményeket, ha a miniszter vaskézrel tiporja el azon *akarnokokat*, kik ezen új irányzat révén könnyű szerrel mártíromságok akarnak jutni.

Az egyesület egyévi működéséről különben a következőket jelenthetjük:

Az egyesület védnöki tisztségét, mely két éven át üresedésben volt, József kir. herceg Ó Fensége volt kegyes elfogadni. Az elnöki tisztségre pedig, mely Edelsheim Gyulai Lipót gróf lemondása folytán szintén megtüresedett, Desseffy Emil gróf országgyűlési képviselő választotta meg, ki nemes ambícióval, teljes lélekkel és odaadással szolgálja is az egyesület magasztos céljait.

Legelő sorban neki köszönhető, hogy a nyitrai *Köznevelődési Ház* ügye az év folyamán nagy léppel jutott előre s most már csak Nyitra vármegye és Nyitra város áldozatkészségétől függ, hogy a magyar géniuszunk a diszes hajléka végleg tető alá is kerüljön.

Azt az országos mozgalmat, melyet az egyesület „Az En Újságom“ című gyermeklap terjesztése, illetve ingyenes osztása végett indított, szintén siker koronázta, amennyiben a vallás- és közoktatástügyi miniszter már ki is jelentette, hogy 1911-ben helyénvalónak

látja e gyermekújságnak az iskolákba való végleges bevezetését.

Az egyesület az elmúlt évben is folytatta a felvidéki iparostanonok elhelyezését és az elemi iskolák végzett tanulóit, akik valamely iparágban tanoncokul jelentkeztek, magyar városokban, magyar mestereknél helyezte el. *Tízennyolc* tanonc jelentkezett s ezek közül a budapesti Iparos és Kereskedő Munkások Közvetítő Intézet közvetítésével — amely állami ellenőrzés mellett működik — tizenhét tanoncnak szerzett helyet; egy tanonc szegődötté még függőben van. A tanoncok elhelyezésénél különös súlyt helyezett az elnökség arra, hogy az illetők olyan magyar mesterekhez kerüljenek, akik ugyanazon vállalkozás tagjai, mint az elhelyezett tanoncok s így ezeknek vallásérköcsi nevelését is kellőképpen biztosította. Az elhelyezett tanoncokról a központi iroda nyilvántartást vezet.

Programjába vette a Fmke a felvidéki árva gyermekeknek magyar szülőkhöz való örökbeadását is s az év folyamán már körül ilyen árva gyermeknek biztos elhelyezését gondoskodott. Mindakettőt feltétlenül megbízható magyar családoknál nyert új otthonot.

Az egyesület jubiláris közgyűlése alkalmával elhatározta azt is, hogy az egyesületi óvónők fizetésének rendezése tárgyában újból felír a közoktatástügyi miniszterhez. Időközben azonban az elnökség arról értesült, hogy ez a kérdés a jövő 1909. évi költségvetés alkalmával végleg rendezetni fog s így a kilátásba helyezett akció teljesen feleslegessé vált.

Allandó hazafias gondját képezi az egyesületnek a magyar istentiszteletek behozatalának előmozdítása. Ebből a célból az elnökség az év folyamán a verbélyi esperesi körlet községeit, valamint a nagylibereci és korompai ág. evang. egyházakat ajándékozta meg magyar énekes- és imakönyvekkel, amelyek az egyesület áldozatkészségét hálásan köszönték meg.

Köznevelődési egyesületünk kegyeletes ügybuzgalmát dicséri az az emlékké is, melyet az első magyar lírikus emlékének emelt a csorbai tó csodaszép partján.

Értésére juott az egyesület vezetőségének az a körülmény, hogy területén több olyan tanító működik, aki szívesen följárlanán szolgálatát arra, hogy tanítványai és a nép számára gazdasági előadásokat tartson, például az okszerű konyhakertészkedésről, a gyümölcsfatermesztésről, a méhnyésztésről s a baromfi-nyésztésről. Miután ezeknek a tanítóknak készségükön és buzgalmon kívül egyéb eszközeik nincsenek, hogy céljaikat megvalósíthassák, az egyesület felirati kérelemmel fordult a földmíveléstügyi miniszterhez, hogy ezeknek a tanítóknak a gazdasági előadásokhoz szükséges eszközök állami segítséggel bocsáttassanak rendelkezésükre.

Ezenkívül részt vett az egyesület testvéregyesületeink minden mozgalmában, mely a magyar művelődés ügyét előmozdítani van hivatva. Egyes esetekben, tőle feltehetőleg, anyagilag is segélyre törekvéseiket. Így a többek közt 200 korona segélyben részesítette a Hazafias Olvasmányokat Terjesztő Egyesületet, mely a magyar szellemű „Krajac“ c. től nyelvtű időszakos lapot adja ki; 100 korona segélyt adott a Trsznetai Műkedvelői Körnek, amely magyar műkedvelői előadásai-

val jelentős szolgálatot tesz a magyar szellem terjesztésének; 50 kor. segélyben részesítette a vihyepeszérieni ifjúsági leányegyesületet, mely az áll. iskola fenntartósága alatt eredményesen szolgálja a magyarosodást s végül énekeskönyveket bocsáttott rendelkezésére a kisgarami olvasó-, dalos- és önképzőkörnek, amely az egyesület főnhatósága alatt a kisgarami vasútvek idegennyelvtű munkásaládjait és azok gyermekeit hazafias vezetésben részesíti.

Végül az egyesületi tagok számát mutatja be a jelentés. Az egyesület az 1907. évi december hó 31-én 6950 tagot számlált kebelében.

Kulturális tekintetéből kiváló figyelmet érdemel az elnökség évi jelentésének ama része, mely a Fmke által alapított könyvtárakról számol be.

Az egyesület területén ezidőszert 127 könyvtár s ezek közt 6 közkönyvtár, 88 népkönyvtár, 27 ifjúsági könyvtár és 6 honvédelegénységi könyvtár van közhatalomban. Miután a múlt évben 113 könyvtára volt, a szaporodás 14 könyvtár, nevezetesen 5 népkönyvtár (Mathéc szepesmegyei, Szecse zólyomgyepei, Bessenyő hontmegyei, Lédéc barmegyei és Kékkő nógrádmegyei községben), 6 ifjúsági könyvtár (Nagy-Bélic és Alsó-Szöllös nyitrai, Hegybánya és Kisbánya hontmegyei, Cserne trencsénmegyei és Nagy-Liberce nógrádmegyei községben) és 3 honvédelegénységi könyvtár (a 16. honvédegyalgezered 3. zászlóaljánál Balassa-Gyarmaton, a 15. honvédegyalgezered 2. zászlóaljánál Liptó Rózsahegyen és a 16. honvédegyalgezered 1. zászlóaljánál Besztercebányán). Ezeket a könyvtárakat ezutal is a vallás- és közoktatástügyi miniszter népkönyvtári államsegélyéből, a Muzemok és Könyvtárak Országos Tanácsácsának előzetes jóváhagyásával szervezte.

Választmányunk területén az idén két tanító kapott dicsérő oklevelet. *Halmos Péter* stubnyafüldői és *Soltész Lajos* valesai tanító.

Az egyesület vagyona 325.772 korona 98 fillért tesz ki, melyet vagyon átlag az elmúlt évihez képest 18322 korona 29 fillér szaporulatot tüntet fel.

*

A központi igazgató választmány 1908. évi július hó 31-én megtartott gyűlése elhatározta, hogy az egyesület az évi közgyűlését f. évi szept. 2. és 3. napjain tartja meg *Zsolna* trencsénmegyei nagyközségben, az alapszabályok 16. §-a által előirt következő napirenddel:

1. Elnöki megnyitót.
2. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére három egyesületi tag kiküldése.
3. Ügyvezető alelnök beszámolója az egyesület 1907. évi munkásságáról.
4. Az elnökség 1907/1908. évi jelentése és az igazgatóválasztmány határozati javaslatai.
5. Az egyesület 1907. évi összárszámadása és a vonatkozó törvényszert fölmentvény megszavazása.
6. Az egyesület 1909. évi összköltségvetésének megállapítása.
7. Az 1909. évi közgyűlés helyének meghatározása.
8. Indítványok, amelyek az alapszabályok 16. §-a értelmében az elnökséghez szabályszerű időben beérkeznek.

HIREK.

Ő Felsége a király születésnapját, valamint első szent királyunk ünnepét a már szokásos kegyelettel ünnepelte meg a helybeli közigazgatási és állami tisztviselői kar, továbbá a város előljárósága. Főispánunk vezetése mellett résztvettek az ünnepélyes szentmisén, melyen mindkét nap Jung Szilveszter celebrált.

Gyászrovat. A Justh családot ismételtén gyász érte. Idősb Justh György, vármegyénk egykori főispánja forrón szeretett nejét vesztette el f. hó 20-án. Az agg urinő temetése ma d. u. 3 órákor lesz Nécspálon. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: „Nécspáli idősb Justh György megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett, felejtethetetlen, jó hitvesháza necspáli idősb Justh Györgyné született secherai Dickmann Janka f. évi augusztus hó 20-án reggeli fél 9 órákor, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 84-ik, boldog házasságának 63-ik esztendejében, az Urban elszenderült. A megboldogult hült tetemei f. évi augusztus hó 23-án d. u. 3 órákor fog-nak a gyászháznál beszenteltetni s a necspáli róm. kath. sirkertben lévő sírboltomban örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent miseáldozatok folyó évi augusztus hó 24-én d. e. 10 órákor fognak a necspáli kegyuri, f. é. augusztus 25-én d. e. 9 órákor pedig a tótrónai r. k. templomban az Egek Urának bemutatni. Nécspálon, 1908. augusztus 20-án. Béke és áldás legyen drága porai felett!”

Kossuth Anna, Kossuth Márton nyugalmazott járásbírósi irodatiszt 19 éves leánya, hosszas szenvedés után, a folyó hó 20-án elhunyt. Temetése a folyó hó 22-én ment végbe a gyászoló család nagyszámú jobarántainak és ismerőseinek részvételével.

Esküvő. Gáfor Dezső szolgabíró tegnapi, augusztus hó 22-én tartotta esküvőjét *Kertész* Ellával, néhai Kertész János áll. polg. iskolai tanár leányával. A tanúi szerepet Beniczky Kálmán alispán és Boldis Ignác felső kereskedelmi iskolai igazgató töltötték be. A rokonszemes fiatal párnak őszinte szívűből gratulánk.

Ékszerajándék a Fmke-nek. Lőcséről egy *névtelen* egy arany melltűt három kis opálkövvel, két arany kézélogombot „Sándor” felirással és három arany inggombot küldött a *Fmke titkári hivatala* címére, a rendeltetés minden különösebb megjegyzése nélkül. Mit után a csomagon a küldő megnevezése nincsen, a Fmke elnöksége a hazafias adományért ez uton mond köszönetet a névtelen ajándékozónak.

Fejérpataky László, a Nemzeti Múzeum igazgatója, az elmúlt héten főispánunk kíséretében meglátogatta a fő múzeumot. A kiváló tudós tapasztalásairól jegyzeteket készített, s ezekről jelentést tesz a miniszteriumnak. Kár, hogy az egyesület tisztikarából senki sem volt kapható a szemléhez, pedig mindenestore megszívlelhető tanácsokkal látta volna el a múzeum vezetőségét. Délben főispánunk vendége volt a nagyhírű tudós. Töltünk a Szepességre utazott, hol sorra látogatta Szepesvármegye gazdag régiséggyűjteményeit.

Bizottsági ülés. A törvényhatósági bizottság központi választmánya f. hó 17-én d. e. 10 órákor rövid ülést tartott, melyen a képviselőválasztók 1909. évre összeállított névjegyzéke ellen beadott felszólalásokat intézte el.

A Fmke közgyűlése. Zsolna trencsénemgyei nagyközség már megtette az előkészületeket, hogy melión fogadja a Fmke-t, mely szeptember 3-án ott fogja tartani ez évi közgyűlést. A kereskedelmi miniszter és a kassa—oderbergi vasut igazgatósága a közgyűlés alkalmából az egyesület tagjainak kedvezményes utazást engedélyezett. A Fmke elnöksége fölkéri a tagokat, akik erre a kedvezményes utazásra és elszállásolásra igényt tartanak, hogy *Clair* Vilmos főtitkárnál (Nyitra) f. évi augusztus 25-ig részvételtüket bejelenteni sziveskedjenek.

Jótekönyveü előadás. A szucsányi közpiskolai tanuló a f. hó 19-én táncosal egybekötött jótekönyveü előadást rendezett. Színre került: „Többszines királyfi” című szindarab. Amint halljuk, az előadás és a táncmulatság várakozáson felül sikerült.

Halálos szerencsétlenség vadászat közben. Körműcsebányáról írja tudósítónk a következőket: *Patsch* József budapesti kéményseprőmester az elmúlt napokban ücsse látogatására városunkba érkezett. A mult hétfőn többedmagával néhány hajtó kíséretében vadászni ment a közeli hegyekbe. Egyik hajtó fegyverrel kezében, *Patsch* után haladt, miközben töltött fegyverre eddig ki nem derített okból elült, s az egész töltés a hajtó előtt lépdelő kéményseprő mester oldalába furódott s azt rögtön megölte. A rettenetes szerencsétlenségről nyomban értesítették *Patsch* István körműcsebányai nagyvendéglőt, ki viszont táviratilag tudatta a balesetet az iszonyatos véget ért ember özvegyével. Az elhunytban *Patsch* Vilmos vasuti hivatalnok, *Patsch* Béla nagyvendéglős nagybatyjukat gyászolják.

Hirtelen halál? *Gerth* Hugó, a szucsányi gőzfűrés tulajdonos cégbeltagja a folyó hó 17-re virradó éjjel, az orvosi látlet szerint szívszélhűdésben meghalt. A szerencsétlen, alig 25 éves fiatalember halálhírével kapcsolatban különféle verziók jöttek forgalomba. Voltak sokan, akik azt állították, hogy *Gerth* valaki megmérgezte. Mások pedig, hogy öngyilkos szándékkal maga itta ki a mérgeppoharat. A hatóság végül is nem tehetvén egyebet, a közvélemény megnyugtására elrendelte a hivatalos hullaszemlélt, mely azután kétségteletlenül megállapította, hogy a fiatal életet tényleg szívszélhűdés oltotta ki. A közbeesztlésben álló cégvezető hulláját rokonsága Sziléziába szállította és ott temette el.

Talált hulla. Ruttká község határában f. hó 20-án a járókelők egy eltesebb, csavargó kinezű férfi hullájára akadtak. Az eddigi nyomozás kiderített annyit, hogy az illetővel hirtelen jött halál végett. Személyazonosságát megállapítani még nem sikerült.

Svehla János jóhírű töröcszentmártoni kárpitos és buorr-káros nemcsak valódi mahagoni hálószoba és pallisander ebédő stb., továbbá saját készített masszív szoba- és konyhabutorokból dísan felszerelt raktáráról nevezetes, hanem arról is, hogy temetkezési vállalata az egész Felvidéken verseny nélkül áll, mert egész temetéseket a legutányosabban és a gazdaságnak megfelelő díszes kivitelben csakis nála rendelhetők meg.

A budapesti egyetemi és főiskolai ifjuság legnagyobb és legáltalánosabb szerve a Bethlen Gábor Kör, mely a nagy fejedelem hazafias, vallásos, felekezetiileg türelmes és tudományos szellemében tartja össze az egyetem összes karainak és az összes főiskolák 500—600 tagját. Gondot fordít az egyesület arra, hogy az ifjuság és a protestáns társadalom között kapcsolatot teremtsék s így az ifjuságnak nemes irányu munkássága elismerésben és támogatásban részesüljön; továbbá, hogy a főiskolából már kikertült ifjuság az itt nyert eszméket a társadalomban tovább fejlessze és ennek folytán az összeköttetése a körrel, a főiskolákkal, egyetemi hatáiraival szét ne szakadjon. E célból nagyszámú irodalmi estélyeket és szeretetvendégségeket rendez, mindenkor a társadalom vezetőinek érdeklődésével és közreműködésével. Eszméinek terjesztése végett évenként 1-szer, 2-szer vidéki lerándulásokat is rendez, melyek nagy erkölcsi sikerült mellett nagyobb anyagi hasznot is szoktak eredményezni. Az estély jóvedelmét a kör a szegénysorsu főiskolai hallgatók anyagi támogatására használja fel. Így havonként pénzeget, ebéd-, vacsora- és lakásgeget oszt ki a sors által mostolán magukra hagyott törekvő diákok között. Ezzel lehetővé teszi azt, hogy a tehetésekből gazdag, de anyagiakban szegény hallgatók is felsőbb tanulmányaikat bevégezhessek. A segélyakció nagyarányu kiterjesztése végett Bethlen Ottónt óhajtat szervezni a kör helyiségeivel kapcsolatban, hol a szegény egyetemi és főiskolai hallgatók nemcsak napi táplálékot és csendes hajlékot nyernének, de mindazt, ami az ifjú lelkek szellemi és fizikai fejlődésére nélkülözhetetlenek. Az óthont, melyet már 3 szobával megnyitottunk, a szegénysorsu ifjuság iránt melegen érdeklődő, küzdelmükben támogató, estügedéstükben vigasztaló, szeretetteljes baráti környezetet vesz körül. Törekedik az egyesület arra is, hogy a főiskolai ifjuságnak tanulmányai közepette nemes szórakozásban is legyen része: e célból a színházi előadásokra, kiállításokra, hangversenyekre részint ingyenes, részint igen mérsékelt árú jegyeket szerez be, újabbban pedig nevelői, óraadói állásokat is szerez arra rászoruló szegény tagjainak. Így mindenkép megérdemli a társadalom becsültését és szeretetét, ugy erkölcsi, mint anyagi segítőt.

Vesztett ebek garázdálkodása. A felső járásból híreket kaptunk néhány vesztett eb garázdálkodásáról. Ivánkfalun f. hó 18-án egy vesztett eb megmárt egy kisleányt. F. hó 19-én megint egy másik eb Rudnón a Sarolta-gőzfűrészen, Licsnón, Budisón és Zabájon összesen 6 embert marta meg. Az illetők sürgős Budapestre való szállítása miatt az első segélyt nyújtó orvos már gondoskodott. Most már csakugyan helyen való volna az összes ebek könyörtelen kiirtása.

Mi a különbség egy realis és egy nem realis készítmény között? Az, hogy a realis készítmény, ha be van vezetve, felszínen marad, míg az értéktelen dolog, amily gyorsan feltűnik, ugy le is tűnik. A Földes-féle Margit-Créme, miként azt számtalan vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, minden tekintetben ártalmatlan készítmény, amely az arc szépségét, tideségét a legkésőbb öreg korig megtartja egy, hogy kizárt dolog az, hogy egy hölgy, ki a Margit-Crémet használja,

megráncosodjon, vagy arca szépségét elveszítse. A Földes-féle Margit-Crémet használó hölgyek felett nyom nélkül reptül el az idő. Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában és illatszer-tüzletében, de határozottan Földes-félt kérjünk.

A bizalom a gyógyulásnak egy fontos előfeltétele. A vilamossággal való gyógyítás sikerei mindentűt bizalmat keltenek az idegbajosok körében s ma már általánosan elterjedt a tudat, hogy a villamos gyógy mód a modern orvosi tudománynak egyik legfontosabb kiegészítő része. Lényeges kérdés azonban az, hol, mikor és miképpen kell alkalmazni megtámadott idegrendszer vagy szervezet gyógyítására a vilamosságot. Erre a kérdésre kimerítő s tanulságos választ ad az ingyen könyv, melynek címe: „Értekezés a Villamos Gyógy módról” s melyet kívánatra zárt borítékban ingyen és bérmentve küld meg bárkinek az Elektó Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károly-körút 2. félemelet 50 szám.

Kitűnő anyagokból készült
 olcsó
sírkövek
 kaphatók
STEINER LAJOS
 árulmányosságában
 Turócszentmárton.
 Javítások és el-
 évült sírköfelira-
 tok kijavíthatnak.
 Levélbeli meg-
 hívásra jövek!

Nyiltér.

(E rovatban közlöttekért nem felelős a szerkesztő.)

Néhány zsolnai cellulosegyári
részvény
 eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladok
 egy teljes hálószoba berendezést,
 egy ebédlő-divánt és egy ebédlő-
 asztalt.
Fenyő Sándor.

Eladó
 5 drb „Iparbank“-részvény.
 Cim a kiadóhivatalban.

ISKOLAI ÜGYEK.

Hivatalos rész.

1167. sz. Turóc vármegye kir. tanfelügye-
 1908. lősége.

*Valamennyi iskolai tanító, illetve igazgató-
 tanítóknak.*

A népiskolai ifjusági könyvtár országos szervezése alkalmával kiadott 2962/904. sz. miniszteri rendelet, valamint a könyvtárak szervezésére vonatkozó utasítás az egyes iskolák igazgató-tanítóinak kötelességévé teszi, hogy az ifjusági könyvtárak forgalmáról minden iskolai év végén jelentést tegyenek. Fölhivom azért az illetékos igazgatókat és tanítókat, hogy a múlt tanévre vonatkozó jelentéseiket szeptember hó 15-ig, a jövőre nézve pedig az említett miniszteri rendelet és utasítás értelmében mindenkor június hó végéig terjesszék be.

Megjegyzem, hogy minden jelentésnek magában kell foglalnia azokat a tényeket, amelyek a könyvtár állapotára, gyarapodására vonatkoznak, kiterjeszkedvén a forgalomra is, meg kell említeni azonkívül a legkedveltebb olvasmányokat, leírni a gyermekek olvasó kedvét az egyes művekre vonatkozó esetleges megfigyelésekkel és észrevételekkel egytt.

Turócszentmárton, 1908. aug. 10.

*Dr. Künsztler Károly, s. k.
 kir. tanfelügyelő.*

1160. sz. Turóc vármegye kir. tanfelügye-
 1908. lősége.

*Valamennyi iskolai tanító, illetve igazgató-
 tanítóknak.*

A VKM. f. é. április hó 6-án 85862/907. szám alatt kelt rendelete alapján felhivom, hogy az összeállított intézeti számadások fel-

terjesztése előtt a tanszerek beszerzéséről szóló számlákat láttamozás céljából jelen rendeletre való hivatkozással rövid átirat és jegyzék kíséretében a tanszermuzeum elnökségéhez küldje be, mert az iskolai év számadásaihoz a tanszerbevásárlásokról jelen rendelet vételétől kezdődő hatállyal csakis oly nyugtatványok csatolhatók, amelyeket az orsz. paedagógiai könyvtár és tanszermuzeum elnöksége előzőleg láttamozott.

Turócszentmárton, 1908. aug. 15.

*Dr. Künsztler Károly s. k.
 kir. tanfelügyelő.*

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.
 Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
 Kiadótulajdonos: Moskóczi Ferencné.

KALOGÉN
 BRAZAY SÖSBORSZESZ
 FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Szazatóriumi levélpapíros kapható

MOSKUCZI FERENCNÉ

könyv- és papirkereskedésében

TURÓCSZENTMARTON.

Ára 2 korona 40 fillér és 3 korona.

Hirdetmény.

Az időközben történt változások folytán szűkséges a közgyűlési kiküldöttek számát kiegészíteni és ezért

folyó évi augusztus hó 28-án d. u. 2-6-ig

PÖTVÁLASZTÁS

lesz megtartva és pedig a turócszentmárton—blatnicai járásbeliek Turócszentmártonban alulirt pénztár hivatalos helyiségében, a mosóc—zniói járásbeliek pedig Stubnyafürdön a Lichtenstein-féle vendéglőben fognak szavazhatni.

Választandó lesz Turócszentmártonban a munkaadók részéről 58 és Stubnyafürdön 20; az alkalmazottak részéről pedig Turócszentmártonban 66 és Stubnyafürdön 22 kiküldött.

Szavazásra jogosított minden biztosított alkalmazott, kivéve az inasokat és gyakornokokat és minden munkaadó, kinek a pénztárnál biztosításra bejelentett alkalmazottja van.

A szavazás titkos s ugy történik, hogy a szavazócédulát — melyen annyi név van, ahány kiküldöttet kell az illető csoportból választani — a hivatal által kibocsátott zárt borítékba kell tenni és azt a bizottságnál személyesen leadni.

Munkaadó csak munkaadót, alkalmazott csak alkalmazottat választhat.

A biztosítottak csak tagsági igazolvánnyal, a munkaadók pedig csak választási igazolvánnyal szavazhatnak, ez utóbbit a hivatalban lehet beszerezni.

Turócszentmártonban, 1908. augusztus 13-án.

Az igazgatóság.

1-2 diák

teljes ellátásra felvétetik jobb izraelita családnál.

Cim e lap kiadóhivatalában.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Nag' szíved is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét
sajátságos előállításának és a leg-
jobb nyersanyagok leg gondosabb
kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kiméli a kezeket és a fehérmémet!
Megtakarít fáradságot és vesződséget!
kiméli emélfogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

Egy- és kétszobás

lakások kiadó

Köteles Joachimnál.

Csak az ily
cégtáblával
jelzett üzle-
tekben lesz-
nek eredeti
SINGER-féle
varrógépek
elárúsítva!

Figyelem!
A másol vá-
árolt „Singer
s varrógép”
utánzata csak
az eredeti
SINGER-féle
varrógépnek!

SINGER Co. varrógép p-t.

Turócszentmárton, Fő-utca 138.

Vadon termő, hegyi gyümölcsből készült, legfinomabb zamatu

málnaszörpöt

5 kilós bádogdobozokban 7 koronáért bérmentve szállít **Gazdik János** gyógyszerész Kőrmöcbányán.

A legjobb
szépitőszert!

Hölgyek részére
nélkülözhetetlen!

A szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására

legkitünőbb és legbiztosabb vegyítésza, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, zsírintes készítmény a

FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÉME

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbajt, ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot simává és üdévé teszi. **Ára:** kis tégyel 1 korona, nagy tégyel 2 korona. **Margit hölgypor** (3-féle színben) 1-20 korona, **Margit szappan** 70 fillér, **Margit fogpép** 1 korona, **Margit arcvíz** 1 korona.

Postán utánvételrel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő: **FÖLDES HELEMEN** gyógyszerész, Arad.

Kapható Turócszentmártonban: **Toperczer Sándor**, Kőrmöcbányán: **Gazdik János** gyógyszerészknél.

Csodás, gyors és biztos hatású!

Törv. védve!

Óvakodjunk utánzatoktól!

555/1908. kb. sz.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. minster ur 62788/1908. sz. leirata a Schule Lajos szucsányi téglagyáros által Szucsány község határában tervezett ló-üzemű iparvasut céljára szükséges földterületekre vonatkozó kisajátítási eljárás elrendelése és ezen vasut megépítésének engedélyezése tárgyában.

Határozat:

A vármegye közigazgatási bizottsága ezen miniszteri leiratot hiteles másolatban az érdekelt felekkel közöltetmi rendeli azzal, hogy az ezen leirattal építeni engedélyezett iparvasut használatba vétele csak a közigazgatási bizottságnak a kereskedelemügyi m. kir. minster ur ügykörét érintő hatásköréről szóló 1528/1876. számú utasítás 10. §-a, illetve az 1891. évi 74522. számú keresk. min. rendelet értelmében a vármegye közigazgatási bizottsági által megejtendő múltanrendőri bejárás alapján lesz engedélyezendő.

Egyidejűleg — tekintettel arra, hogy a kereskedelemügyi mk. minster ur fenti 62788/1908. számú leiratával Schule Lajos szucsányi téglagyáros kérelmére, az utóbb nevezett által iparvasutja céljára szükségelt földterületekre vonatkozó kisajátítási jognak az 1907. évi III. t.-c. 8. §-a és az ezen törvény I. fejezetének végrehajtása tárgyában 1907. évi 55800. sz. alatt kiadott utasítás 69. §-a alapján való engedélyezése mellett az imént említett és a kisajátítási tervben s összeírásban részletesen körülírt területekre vonatkozólag az 1881. évi XLI. t.-c. 32. §-a alapján a kisajátítási eljárást is elrendelte — a vármegye közigazgatási bizottsága ezen kisajátítási eljárásnak a kisajátításról szóló törvény 33—40. §-ai értelmében leendő fogantatására Beniczky Kálmán alispán elnöklote alatt Cserei Emil és Borbély Kálmán közigazgatási bizottsági tagokból, valamint Csepessányi Sándor vm. tb. főjegyzőből álló bizottságot küldi ki; a bizottsági eljárás határidejéül a szucsányi körjegyző hivatal-helyiségébe folyó **1908. évi szeptember hó 16. napjának délelőtt 9 óráját** tűzi ki s arra az érdekelt feleket ezenel meghívja.

A bizottság ezen kiküldetéséről és az eljárás idejéről s helyéről Szucsány község előljároságát a kisajátítási terv és összeírásban, valamint a jelen hirdetmény megfelelő számú példányának megküldése mellett azon meghagyással értesíti, hogy a tervrajzot és az összeírást, valamint a jelen hirdetményt Szucsány község határánál az eljárás megelőzőleg legalább 15 napig közszemlére tegye ki s erről és az eljárás idejéről s helyéről az érdekelt feleket: a kérelmezőt és a kisajátítást szenvedőket szokásos módon értesítse s nekik a jelen határozatot vétiv mellett kézbesítse.

A vármegye közigazgatási bizottsága — annak kiemelése mellett, hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelték közül senki sem jelen meg — mindazokat, akik a szóban forgó kisajátítás által bármely tekintetben érdekelve vannak, a kitűzött tárgyalásra a vármegye hivatalos lapjában 1-szer és a Felvidéki Híradó c. lapban 3-szor közzéteendő hirdetmény utján is meghívja s evégből ezen hirdetményt ezen lapckban egy, illetve háromszor közzétetmetni rendeli.

Kelt Turócz vármegye közigazgatási bizottságának Turócszentmártonban, 1908. évi augusztus hó 12-én tartott üléséből.

Justh, s. k.
főispán, elnök.

Wix Miksa

fűszer- és csemegekereskedése

Turócszentmárton.

Élelmi szerek és szeszes italok raktára. Nagy választék ajándék-tárgyakban.

Üvegezési vállalat!

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó gyárainak képviselése:

Reisz Lipótnál, Turócszentmárton.

Nagy választék női kalapokban.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

A szabadalm. KULCSCSAL

Minden jobb üzletben kapható. Hochsinger Testvérek Budapest.

Hirdetéseket

felvez a kiadóhivatal.

Héda B.

fűszer-, csemege- és gyümölcskereskedése

Turócszentmártonban.

Naponta frissen érkező, legfinomabb gyümölcsök! Breznói, árvai és lipői ostyepka-sajtok! Fűrth- és Heller-féle cukorkák! Koestlin-féle piskóták és teasütemények!

Postai kiszolgálás a legpontosabban eszközöltetik.

Kávé nagy raktár.

KÖHÖGÉS.

A ki

egészségét szereti meg is óvja. 5245 lit. bizonylat tanuskodik arról, hogy

a KAISER-féle

melkaramella 3 fenyővel kitűnő hatású, orvosilag kipróbálva. Köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás, gégekatarrus, hörög- és gőreshurut esetén. Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fillér. Kapható Burda János özvegyénél Szucsányban.

LEOPOLD GYULA

Garvens-Szivattyúk

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan!

Garvens-szivattyú

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyükszemel, bőrkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle

TYÜKSZEMHALÁL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a

KOSMOS vegyszeri és kozmetikai laboratórium.

GYÓR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-féle ordei gyümölcsbottlik, isek, szörpök, gomba-, bus- és fűszék-konzervek, hemes borlevelek, legkiválóbb minőségben szállítunk — legújabb fűszereknek készítettével is

BÉLMURUT (hasmenés), gyomorgörcs legújabb gyógyszer, kapható gyógyszerboltokból, 5 üveges 8 fill. borszucsára szállítunk

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Borsod-Abaúj). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYITALANSÁG, IDEGESSÉG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGERER-féle**

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Reodkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ÁR 20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerboltokban

Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kávé-ter.

PLATSCHEK VILMOS

allamert legolcsóbb, legzölidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

fényképezési és festészeti műtermében

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészes kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások súlyemelő, városnyra, fára, elintézősokra stb. Gross. függelék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. kiről küldjék ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL

Stück

Doboz 2 kor.

Postai székítődés: **FEHER GALAMB** gyógyszerbolt

BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93

Kapható minden gyógyszerboltban drogeriákban

Meglepő haladás!

FICHTENIN

A legújabb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle köhögést a lakásban és egy, mint mindenütt terjedést, vérsérvetést és egyéb kórt- és vesebetegségeket károsító hatással az azot példátlanon meggyi.

Legújabbabb védőszer **szauyog és darán** ellen.

Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredmény.

Vesétképviselek Magyarországon részletek

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-ut. 36. — Telefon 21-11

BOGDANY

szerencseje paratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDANY S.

fővárosi sorsjegytároló r. t. r. t. r. t.

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt biztosan hat.

Tegelye K 1-30

Dr. KOVÁCS gyógyszerbolt

Budapest, Gyár-utca 17.

„Tollats-útkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás-MIGRAIN-pasztyillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 30 fillér. — Minden gyógyszerboltban és drogeriákban kapható.

Főváros **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerbolt **KISPEST,** utca 2.

Ingyen postai szállítással 8 doboz rendeléssel!

PARIS VILMOS

Szállítás: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 28. szám

100 szoba 2-20 K-ot feljebb. Kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fűtés, meleg víz, kávéház, étterem. Világos szobák, magányhely az órára pályázatok és házik felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha!

Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemoptial rendelő-intézete

1422. belvárosban szerencsés szűz mára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrméruki előírások és az egész világot elvannak terjedve.

Első és legmagyobb moltyár ellen védő rész. Ára